

Joachim Kratochvil: Mikä puuttuu opetuksen kehittämistyöstä?

Joachim Kratochvil, kuvaaja Oskari Rantala

Koulutuksen kehittämisen kulttuuri on ollut vahvana Jyväskylän yliopistossa aina opettajaseminaarista lähtien. Yliopisto on viime vuosien saatossa tehnyt monia merkittäviä päätöksiä koulutuksen kehittämisen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin osalta. Nämä ovat olleet myös pehmeitä keinoja vastata yliopistojen väliseen kilpailutilanteeseen, joka konkretisoitui viimeistään uuden yliopistolain voimaantulon myötä.

Koulutuksen kehittämisen keinot ovat olleet sitä, että yliopisto on edellyttänyt yliopistopedagogisia opintoja omalta opetushenkilöstöltään, vastuuttanut pedagogisia johtajia kehittämään laitosten opetusta, perustanut Student Life -organisaation ja luonut opetuksen kehittämiseen hankkeita, kuten eEducation sekä Interaktiivinen oppiminen ja opetus. Viimeisin panostus on opetuksen kehittämispäällikön tehtävän perustaminen.

Tästä koulutuksen kehittämisrepertuaarista puuttuu ainakin yksi palanen: opetushenkilöstön urakehitysmalli ja mittarit siitä, miten siinä merkitään.

En tarkoita, että kaikki opetus tulisi jättää pelkästään siitä kiinnostuneille henkilöille. Urakehitysmalli antaisi kuitenkin puitteet sille, että ne henkilöt, jotka haluavat keskittyä opetustyöhön, pystyisivät luottamaan siihen, ettei heidän akateeminen uransa kärsi opetuksen kehittämisestä. Uraa voisi rakentaa tehden sitä, mistä työssään pitää eniten.

Miksi opiskelijoiden puolustaja puolustaa opettajia? Opetuksen kehittäjät ja vuosittain valittavat Hyvä opettaja -palkinnon saajat avaavat opiskelijoille uusia näkökulmia myös opetustapoihin sekä opetussisältöihin. Opettajat ja opiskelijat ovat koulutuskolikon eri puolet – olemme yhdessä sekä tekemässä koulutusta ja saamassa sitä.

Autamme toisiamme vastavuoroisesti ymmärtämään maailmaa ja ihmistä sekä viisastumaan. Näiden lisäksi opimme yhdessä, miten ympäröivää maailmaa ja kentties jopa ihmistä, voi muuttaa.

Kulttuurinmuutos on opetuksen kehityksen kannalta vaikeaa. Vaikeus näkyy käytetystä sanastosta: on olemassa tutkimusvapaata ja opetusvelvollisuutta. Olisi aika mahdollistaa yliopistouralla kehittyminen myös niin, että puhuisimme opetusmahdollisuudesta tutkimusvapaan lisäksi. Yliopistolainkin mukaan yliopiston tehtävä on ”edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta”.

Joachim Kratochvil, ylioppilaskunnan korkeakoulupoliittinen asiantuntija, 8.3.2017

URN:NBN:fi:ju-201703061588